

จุดसार สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Institute for Continuing Education and Social Services, Thammasat University

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือน กันยายน 2550

<http://www.icenss.tu.ac.th>

“ผ่านโครงสร้างประกันสังคม : สู่มิติชนโลกจ้าง”

สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) จัดเวทีสาธารณะเรื่อง “ผ่านโครงสร้างประกันสังคม : สู่มิติชนโลกจ้าง” ขึ้นเมื่อวันศุกร์ที่ 15 มิถุนายน 2550 ณ หอประชุมศรีบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เวลา 08.30 - 12.30 น. โดยมีนายไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานในพิธี

การจัดเวทีสาธารณะครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็น และแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางอันเป็นประโยชน์ต่อการประกันสังคมของลูกจ้างทั่วประเทศ สำหรับการจัดโครงการครั้งนี้มีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสัมมนา ได้แก่ นายไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม, ศาสตราจารย์ ดร.อัมมาร สยามวาลา, อาจารย์ พิจิตรา ศุภสวัสดิ์กุล, นายสุรินทร์ จีรวชิษฐ์, รองศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร, นางสาวยุพดี ศิริสินสุข, นางนภาพร เรืองสกุล และ ดร.แล ดิลกวิทยรัตน์ ในการสัมมนามีผู้แทนจากพรรคการเมือง เช่น นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรค ประชาธิปัตย์ และตัวแทนจากภาครัฐและเอกชนจำนวนมาก ร่วมแสดงความคิดเห็น

บทณาธิการแกลว

สวัสดีครับทุกท่าน จุดสารฉบับที่ 2 ในมือของท่านนี้ ถ้าสังเกตให้ดีจะเห็นความเปลี่ยนแปลงในหลายส่วน เริ่มตั้งแต่ตราสัญลักษณ์ใหม่ของสำนัก ซึ่งผ่านการประกวดมา สด ๆ ร้อน ๆ เชื่อว่าจะทำให้ทุกท่านอยากสัมผัส และรู้สึก มีความสุขกับกิจกรรมของสำนักเสริมฯ มากขึ้น เช่นเคยครับ เรื่องเด่นในฉบับนอกจากจะได้คุยกับ ผอ. เหมือนเคยแล้ว ยังมีเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่น่าสนใจมานำเสนอ ส่วนสาระ เรื่องยาวที่ทีมงานก็ได้ลดระดับความรุนแรงของกระแส โลกร้อนด้วยการบอกเล่าเรื่องราวเย็น ๆ ของเกษตรอินทรีย์ ปิดท้ายด้วยหลักสูตรเด่น ๆ ถึงสิ้นปี เชิญพบกับจุดสาร ของเราได้เลยครับ

ผศ.ดร.ชัญญ์ ผลประไพ

บ.ก.

คุยกับ พอ.

ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2550 สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคมได้จัดโครงการฝึกอบรมและสัมมนาวิชาการและการบริการสังคมให้แก่ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ตามภารกิจหลักของสำนักมากมายหลายโครงการ จุลสารฉบับนี้จะนำท่านผู้อ่านไปพบกับผลการดำเนินงานและทิศทางการจัดฝึกอบรมสัมมนา โดยการนำของ รองศาสตราจารย์ ดร.กำพล รุจิวิษญ์ ผู้อำนวยการสำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม

“การจัดฝึกอบรมและสัมมนาที่ผ่านมา สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคมได้ขยายการให้บริการฝึกอบรมและสัมมนารวมทั้งการบริการสังคมออกไปให้กว้างขวางและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นสมดังเจตนารมณ์ของสำนักที่ให้บริการวิชาการแก่สังคมทุกหมู่เหล่าโดยไม่แบ่งชั้นวรรณะ และในปีงบประมาณ 2550 นี้คาดว่าจะมีโครงการให้บริการกว่า 300 โครงการโดยในช่วงไตรมาสหลังนี้สำนักได้เน้นไปที่ In-House Training ให้กับกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ อาทิ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กรมการค้าภายใน และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น นอกจากนี้ยังจัด In-House Training ให้กับกระทรวงอุตสาหกรรม ประมาณ 6 โครงการ นอกเหนือจากการให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานอื่น ๆ อีกหลายแห่งด้วยกัน ทำให้ภาพรวมของโครงการบริการวิชาการเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และในปีงบประมาณ 2550 สำนักยังได้ขยายงานบริการโดยให้ความรู้แก่ประชาชนในรูปแบบใหม่ และเน้นไปที่องค์ความรู้ด้านสุขภาพมากขึ้น ดังจะเห็นได้ว่า สำนักมีโครงการให้ความรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์โดยสำนักเสริมได้รับการสนับสนุนจาก ดร.พิพัฒน์ ปริดาวิภาต ประธานกลุ่ม บริษัท LPN กรุ๊ป จำกัด นายกสมาคมเสริมศึกษาสัมพันธ์ธรรมศาสตร์ จัดรายการ “ไทยแลนด์ วาไรตี้” ออกอากาศทุกวันพุธ เวลา 05.00-05.30 น. ทางสถานีโทรทัศน์ TITV อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นปี

2550 โดยให้ความรู้ทางด้านสุขภาพแก่ประชาชน โดยได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์ของคณะแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ นอกจากนี้มีการขยายงานบริการสังคมไปที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยเริ่มให้บริการวิชาการแก่โรงงานต่าง ๆ ภายในนิคมอุตสาหกรรม นวนคร เช่น บริษัท ชิงเดินแก่น (ประเทศไทย) จำกัด เป็นต้น”

ผู้อำนวยการสำนักเสริมศึกษาและบริการสังคมยังได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ ว่าหลักสูตรที่ปัจจุบันยังได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้เข้าอบรม ทางสำนักจะคงหลักสูตรนั้นไว้ ในขณะที่เดียวกันได้มีการเพิ่มเติมหลักสูตรใหม่ขึ้นมาทั้งหมด 8 หลักสูตร เช่น การพัฒนาองค์กรด้วยกระบวนการ CQI การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้าและการสร้างคุณค่าในการบริการ การบริหารความคิดสู่ความสำเร็จอย่างมืออาชีพ เทคนิคการนำประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ (Leading Effective Meetings) เป็นต้น อีกทั้งได้ทาบทามคณาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาเป็นวิทยากรก่อนเป็นอันดับแรก ซึ่งจากการดำเนินการในเรื่องของการสร้างหลักสูตรใหม่ในปี 2550 ปรากฏว่าหลักสูตรต่าง ๆ ได้รับการตอบรับจากผู้เข้าอบรมด้วยดี และคาดว่าในปี 2551 นี้ทางสำนักจะสร้างหลักสูตรใหม่ ที่อยู่ในความต้องการของประชาชนให้มากขึ้น และยังย้ำถึงทิศทางการจัดฝึกอบรมสัมมนาของสำนักในอนาคตอีกว่าจะพยายามผลักดันให้สัดส่วนโครงการที่คิดค่าธรรมเนียมและโครงการบริการสังคมแบบให้เปล่าอยู่ในความสมดุล 50 : 50 เนื่องจากว่าในปัจจุบัน ทางสำนักได้มีโครงการบริการวิชาการที่คิดค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็จะจัดโครงการบริการสังคมแบบให้เปล่าเพิ่มมากขึ้นด้วย และจะออกแบบสำรวจความรู้จักชะของคณาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าเชี่ยวชาญด้านใด เพื่อมาเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการเชิญมาเป็นวิทยากรให้กับสำนักในอนาคตต่อไป

ผลการประกวดตราสัญลักษณ์

ICESSE
สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รางวัลชนะเลิศอันดับที่ 1

ออกแบบโดย
นายสุรัตน์ชัย ชื่นตา

ICESSE
สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1

ออกแบบโดย
นายอนิรุทธิ์ เอ็มอ้อม

รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2

ออกแบบโดย
นายศักดิ์เดช ธนาพรกุล

ในโอกาสนี้สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม ขอแสดงความยินดีกับผู้ชนะการประกวดตราสัญลักษณ์ทุกท่าน

เกร็ดเล็กเกร็ดน้อย

หากอยากให้ห้องมีกลิ่นหอมสดชื่น ขณะเดียวกันก็ไม่อยากใช้น้ำยาดับกลิ่นที่วางขายทั่วไปเนื่องจากเป็นกลิ่นสังเคราะห์ขึ้นมาจากสารเคมี ให้เติมน้ำมันหอมระเหยกลิ่นที่ชอบลงในน้ำ แล้วฉีดแทนน้ำยาดับกลิ่น จะช่วยให้ห้องมีกลิ่นหอมและไม่ต้องกังวลเรื่องสารเคมีในอากาศอีกด้วย

การบริจาคโลหิตนอกจากเป็นการช่วยเหลือผู้อื่นแล้ว ยังดีต่อสุขภาพของตนเอง เพราะกระตุ้นให้ร่างกายสร้างเม็ดเลือดใหม่ ๆ ขึ้นมาอีกด้วย และถ้าต้องการหลีกเลี่ยงอาการปวดศีรษะ หน้ามืด วิงเวียนหลังจากบริจาคโลหิต ควรดื่มน้ำ 2-3 แก้ว ก่อนบริจาคโลหิตประมาณครึ่งชั่วโมง จะช่วยบรรเทาอาการดังกล่าว

การจัดอบรมแบบ In-House Training

สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ให้บริการจัดอบรมเฉพาะองค์กร (In-House Training) แก่หลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข การทำเรือแห่งประเทศไทย บริษัท ชิงเดินแก่น (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท อีชีบาย จำกัด (มหาชน) บริษัท ชัมมิทคอมพิวเตอรส์ จำกัด เป็นต้น

ภาพข่าวสำนักเสริมฯ

รองศาสตราจารย์ ดร.กำพล รุจิวิชชญ์ ผู้อำนวยการสำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมด้วยข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และศิษย์เก่าสำนัก นำโดย ดร.พิพัฒน์ ปรีดาวิภาต ร่วมทำบุญตักบาตร เนื่องในโอกาส วันสถาปนามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ครบรอบ 73 ปี ณ บริเวณหอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2550 และในวันเดียวกันนี้ ภายในหอประชุมศรีบูรพา ข้าราชการและศิษย์เก่าของสำนักได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่อง ได้แก่ นางสุดารัตน์ กิตติวงศากุล รับเหรียญจักรพรรดิมาลา นางภาวศรี หาญวิริยะกุล และนางชนิดา เกตุเอม รับโล่ผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับมหาวิทยาลัย ประจำปี 2550 และในโอกาสเดียวกันนี้ ดร.พิพัฒน์ ปรีดาวิภาต และ นายปริญญา หาญพงษ์ธรรม ได้มอบทุนการศึกษาให้นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.กำพล รุจิวิชชญ์ ผู้อำนวยการสำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมด้วยข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และศิษย์เก่าสำนัก นำโดย ดร.พิพัฒน์ ปรีดาวิภาต ร่วมวางพานพุ่มเนื่องในโอกาสวันปรีดี ณ บริเวณลานอนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2550

33 ปี สำนักเสริมศึกษาฯ

รองศาสตราจารย์อัญชลี พิพัฒน์เสริม ร่องอธิการบดี ฝ่ายการคลัง (ผู้แทนอธิการบดี) เป็นประธานในพิธีสงฆ์ เนื่องในโอกาสครบรอบ 33 ปี วันสถาปนาสำนักเสริมศึกษาและบริการ สังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ ห้องประชุม อวยชัย ชั้น 4 อาคารอเนกประสงค์ 1 มธ.ท่าพระจันทร์ และมอบโล่ให้แก่วิทยากรที่ทำความประโยชน์ให้สำนัก มากกว่า 20 ปี และศิษย์เก่าที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมของสำนักด้วยดีตลอดมา พร้อมกันนี้ อาจารย์ข้าราชการ และศิษย์เก่า ร่วมแสดงความยินดีกับสำนัก โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.กำพล รุจิวิเศษญ์ ผู้อำนวยการสำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม ให้การต้อนรับ

เครือข่ายวิชาการ

สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ไทย จัดกิจกรรมโครงการอบรมยุววิถีศิลป์ รุ่นที่ 16 "นิราศพระบาท ตามรอยพระบาทฯ : เส้นทางชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง" เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านวรรณศิลป์และสร้างนักกลอนรุ่นใหม่ให้เกิดขึ้น โดยมีตัวแทนอาจารย์และนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากทั่วประเทศ จำนวน 108 คน ใน 36 โรงเรียนเข้าร่วม โดยใช้เส้นทางที่สุนทรภู่เคยใช้ในอดีตเมื่อครั้งตามเสด็จพระองค์เจ้าปฐมวงศ์ เพื่อนมัสการรอยพระบาทที่วัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี หรือเรียกสั้น ๆ ว่า "วัดพระพุทธรบาท" ในวันมาฆบูชาปี 2350 ซึ่งเป็นการถือกำเนิดของนิราศพระบาทอันโด่งดัง

โครงการยุววิถีศิลป์ นอกจากจะสร้างกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการองค์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านภาษา วัฒนธรรม การท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์แล้วยังส่งผลให้เกิดนักกลอนรุ่นใหม่ที่จะสร้างผลงานประดับไว้ในวงการวรรณศิลป์ไทยที่ควรคุณค่าแก่การอนุรักษ์ต่อไปในอนาคต

รู้จักกับเกษตรอินทรีย์

เกษตรอินทรีย์ คืออะไร

เกษตรอินทรีย์คืออะไร เป็นคำที่ไม่แน่ใจว่าผู้คนจะเข้าใจลึกซึ้งซึ่งมากนักน้อยเพียงใด เกษตรอินทรีย์เกิดขึ้นในยุโรป ดังนั้นนิยามของเกษตรอินทรีย์จะแตกต่างกันไปตามข้อกำหนดของหน่วยงานรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของแต่ละประเทศ ซึ่งมีความหมายที่แตกต่างจากผักไร้สารพิษ ผักปลอดภัยจากสารพิษ และผักอนามัยดังนี้

เกษตรอินทรีย์ คือ ระบบการผลิตที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม รักษาสมดุลของธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีระบบการจัดการนิเวศวิทยาที่คล้ายคลึงกับธรรมชาติและหลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและฮอร์โมนต่าง ๆ ตลอดจนไม่ใช้พืชหรือสัตว์ที่เกิดจากการตัดต่อทางพันธุกรรมที่อาจเกิดมลพิษในสภาพแวดล้อม เน้นการใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพในการปรับปรุงบำรุงให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพื่อให้ต้นพืชมีความแข็งแรงสามารถต้านทานโรคและแมลงด้วยตนเอง รวมถึงการนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ประโยชน์ด้วย ผลผลิตที่ได้จะปลอดภัยจากสารพิษตกค้างทำให้ปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคและไม่ทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมอีกด้วย

ผักไร้สารพิษ คือ ผักที่มีระบบการผลิตที่ไม่ใช้สารเคมีใด ๆ ทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นสารเคมีเพื่อป้องกันเพื่อปราบศัตรูพืชหรือปุ๋ยเคมีทุกชนิด แต่จะใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทั้งหมด และผลผลิตที่เก็บเกี่ยวแล้วต้องไม่มีสารพิษใด ๆ ทั้งสิ้น

ผักปลอดภัยจากสารพิษ คือ ผักที่มีระบบการผลิตที่มีการใช้สารเคมีในการป้องกันและปราบศัตรูพืช รวมทั้งปุ๋ยเคมีเพื่อการเจริญเติบโต ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ยังมีสารพิษตกค้างไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 163 พ.ศ. 2538

ผักอนามัย คือ ผักที่มีระบบการผลิตที่มีการใช้สารเคมีในการป้องกันและปราบศัตรูพืช รวมทั้งปุ๋ยเคมีเพื่อการเจริญเติบโต ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ยังมีสารตกค้างไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค และมีความสะอาดผ่านกรรมวิธีการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจนการขนส่งและการบรรจุหีบห่อ ได้คุณสมบัติมาตรฐาน

ทำไมต้องเกษตรอินทรีย์

การใช้ทรัพยากรดินโดยไม่คำนึงถึงผลเสียของปุ๋ยเคมีสังเคราะห์ก่อให้เกิดความไม่สมดุลในแร่ธาตุ และกายภาพของดินทำให้สิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์ในดินนั้นสูญหายและไร้สมรรถภาพ ความไม่สมดุลนี้เป็นอันตรายอย่างยิ่ง กระบวนการนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างต่อเนื่อง ผืนดินที่ถูกผลาญไปนั้นได้สูญเสียความสามารถในการดูดซับแร่ธาตุ ทำให้ผลิตผลมีแร่ธาตุ วิตามิน และพลังชีวิตต่ำ เป็นผลทำให้เกิดการขาดแคลนธาตุอาหารรองของพืช พืชจะอ่อนแอขาดภูมิคุ้มกันโรค และทำให้การคุกคามของแมลงเชื้อโรคเกิดขึ้นได้ง่าย จึงจะนำไปสู่การใช้สารเคมีสังเคราะห์กำจัดวัชพืช ขอบกพร่องเช่นนี้ก่อให้เกิดวิกฤติในห่วงโซ่อาหารและระบบการเกษตรของเรา ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างยิ่งในโลกปัจจุบัน จากรายงานการสำรวจขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2543 พบว่าประเทศไทยมีเนื้อที่ทำการเกษตรอันดับที่ 48 ของโลก แต่ใช้ยาฆ่าแมลงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก ใช้ยาฆ่าเป็นอันดับที่ 4 ของโลก ใช้ฮอร์โมนเป็นอันดับที่ 4 ของโลก ประเทศไทยนำเข้าสารเคมีสังเคราะห์ทางการเกษตรเป็นเงินสามหมื่นล้านบาทต่อปี เกษตรกรต้องมีปัจจัยการผลิตที่เป็นสารเคมีสังเคราะห์ในการเพาะปลูก ทำให้เกิดการลงทุนสูงและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ราคาผลผลิตในรอยยี่สิบปีไม่ได้สูงขึ้นตามสัดส่วนของต้นทุนที่สูงขึ้นเป็นผลให้เกษตรกรขาดทุน มีหนี้สิน เกษตรอินทรีย์จะเป็นหนทางของการแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ โดยสรุปแล้วการเกษตรสมัยใหม่ก่อให้เกิดปัญหาทางการเกษตรหลายประการดังนี้

1. ความอุดมสมบูรณ์ลดลง
2. ต้องใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นทุกปีจึงจะได้รับผลผลิตเท่าเดิม
3. เกิดปัญหาโรคและแมลงระบาดทำให้เกิดความยุ่งยากในการป้องกันและกำจัด
4. แม่น้ำและทะเลสาบปนเปื้อนด้วยสารเคมีและความเสื่อมโทรมของดิน
5. พบสารเคมีปนเปื้อนในผลผลิตเกินปริมาณที่กำหนดทำให้เกิดพิษภัยต่อผู้บริโภค
6. สภาพแวดล้อมถูกทำลายเสียหายจนยากที่จะเยียวยาให้กลับคืนมาดังเดิม

นอกจากนั้นการเลี้ยงสัตว์แบบอุตสาหกรรมซึ่งเป็นการเลี้ยงสัตว์จำนวนมากในพื้นที่จำกัด ทำให้เกิดโรคระบาดได้ง่าย จึงต้องใช้ยาปฏิชีวนะจำนวนมากทำให้ตกค้างในเนื้อสัตว์และไข่ ส่งผลต่อผู้บริโภค โรควัวบ้าที่เกิดขึ้นจึงเป็นเหมือนสัญญาณอันตรายที่บอกให้รู้ว่าการเลี้ยงสัตว์แบบอุตสาหกรรมไม่เพียงเป็นการทรมาณสัตว์ แต่อาจเป็นภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของมนุษย์ด้วย

แหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

สำหรับการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศไทย เริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยกรมวิชาการเกษตร ร่วมกับ บริษัทในเครือนครหลวงและบริษัทในเครือสยามวิวัฒน์ ผลิตข้าวอินทรีย์ในท้องที่จังหวัดพะเยาและเชียงราย เนื้อที่ประมาณ 10,000 ไร่ ได้ผลผลิตรวม 1,200-1,500 ตัน ส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ภายใต้การควบคุมขององค์การตรวจสอบคุณภาพประเทศอิตาลี ซึ่งเป็นสมาชิกสมพันธ์การเกษตรอินทรีย์ระหว่างประเทศ (IFOAM) มีการผลิตกล้วยหอมอินทรีย์ส่งไปยังประเทศญี่ปุ่นโดยสหกรณ์การเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ร่วมกับ สหกรณ์ผู้บริโภคนครโตได้ประเทศญี่ปุ่น มีสมาชิกเข้าร่วมโครงการ 259 ราย ในพื้นที่ 1,500 ไร่ ผลผลิตของสมาชิกในโครงการประมาณ 2,000-2,500 ตัน/ปี นอกจากนี้ ในหลายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย เช่น จังหวัดสุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ ก็ได้มีการผลิตข้าวอินทรีย์ส่งไปขายยังสหภาพยุโรปภายใต้เครือข่ายของมูลนิธิสายใยแผ่นดิน จังหวัดอุบลราชธานี ส่งออกในนามเกษตรก้าวหน้า เป็นต้น ปี พ.ศ. 2542-2546 กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดทำโครงการนำร่องการเกษตรเพื่อการส่งออกโดยร่วมกับผู้ส่งออกจำนวน 6 บริษัท ตั้งเป้าหมายผลิตพืชอินทรีย์ 6 ชนิด เพื่อการส่งออกคือ หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพดฝักอ่อน กล้วยไข่ สับปะรด หอม และกระเจี๊ยบเขียว เพื่อส่งไปจำหน่ายยังประเทศสิงคโปร์ ฮองกง ญี่ปุ่น ยุโรป และ

สหรัฐอเมริกา แหล่งผลิตสินค้าพืชอินทรีย์ของประเทศไทยในปัจจุบันนั้น ประกอบด้วยแหล่งผลิตข้าวอินทรีย์ที่จังหวัดพะเยา เชียงราย สุรินทร์ ยโสธร อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ฝักอินทรีย์ที่จังหวัดนครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สระแก้ว สุพรรณบุรี เชียงใหม่ ลำพูน นอกจากนี้ยังมีสินค้าประมงอินทรีย์ที่มีศักยภาพในการส่งออก ได้แก่ กุ้งกุลาดำ ปลาสลิด และปลุสสัตว์ สินค้าปลุสสัตว์อินทรีย์ที่มีศักยภาพในการส่งออก ได้แก่ ไก่ สุกร ไข่ไก่ เป็นต้น

เกษตรอินทรีย์ เป็นระบบการผลิตที่เกษตรกรจะต้องยึดถือปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่กำหนด และมีการตรวจสอบและรับรองจากองค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบรับรองสินค้าเกษตรชนิดนั้นจึงจะได้รับอนุญาตให้ติดตราเพื่อแสดงว่าเป็นสินค้าเกษตรมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ในประเทศไทย มาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์มีองค์การที่ทำหน้าที่ตรวจสอบรับรอง 2 องค์กร คือ

- สถาบันพืชอินทรีย์ กรมวิชาการเกษตร
- สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นองค์กรของภาคเอกชน

จะเห็นได้ว่ากว่าจะมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองว่าเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ นั้นมีความยุ่งยากพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรที่ประสงค์จะเปลี่ยนแนวทางจากเกษตรกรรมที่ใช้ปุ๋ยเคมีมาเป็นเกษตรกรรมอินทรีย์ จะต้องใช้ความพยายามและความอดทนอย่างมาก ดังนั้นจึงเป็นการดีถ้าผู้บริโภคจะให้การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ทั้งเพื่อประโยชน์ต่อสุขภาพของผู้บริโภคเอง และเพื่อความก้าวหน้าของภาคเกษตรไทย เกษตรสุขภาพสำหรับศตวรรษที่ 21

เรียบเรียงจากบทความของ สุพจน์ ชัยวิมล ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ สำนักพัฒนาคุณภาพกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

Hot Courses

บริการสังคม

เดือนตุลาคม

“บ้านปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ”

วันพุธที่ 17 ตุลาคม 2550 เวลา 13.00-15.00 น.

บรรยายโดย ผศ.ไตรรัตน์ จารุทัศน์

ณ ห้องประภาศน์ อวยชัย ชั้น 4 อาคารอเนกประสงค์ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

เดือนพฤศจิกายน

“โครงการถวายความรู้พระสงฆ์”

วันพุธ-พฤหัสบดีที่ 14-15 พฤศจิกายน 2550

เวลา 09.00-16.00 น.

ณ วัดพระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงราย

เดือนธันวาคม

“เคล็ดลับการออมเงินอย่างฉลาด”

วันพุธที่ 12 ธันวาคม 2550 เวลา 10.00-12.00 น.

บรรยายโดย อาจารย์ชนเดช มหโมโคย

ณ ห้องประภาศน์ อวยชัย ชั้น 4 อาคารอเนกประสงค์ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

ส่วนภูมิภาค

เดือนพฤศจิกายน 2550 (จ.เชียงใหม่)

“การพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพพนักงานราชการ”

วันจันทร์-พุธที่ 26-28 พฤศจิกายน 2550

ณ โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

บริการวิชาการ (เดือนตุลาคม-ธันวาคม)

“EQ-AQ การเสริมสร้างประสิทธิภาพและความสำเร็จในการทำงาน” รุ่นที่ 12

วันพฤหัสบดี-ศุกร์ที่ 4-5 ตุลาคม 2550

“เทคนิคการใช้ระบบสมรรถนะ (Competency) ในการบริหารทรัพยากรบุคคล” รุ่นที่ 6

วันพุธ-พฤหัสบดีที่ 17-18 ตุลาคม 2550

“การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้าและการสร้างคุณค่าในการบริการ” รุ่นที่ 3

วันอังคารที่ 30 ตุลาคม 2550

“ศิลปะการพัฒนาหัวหน้างาน” รุ่นที่ 45

วันพฤหัสบดี-ศุกร์ที่ 1-2 พฤศจิกายน 2550

“การพัฒนาความคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking)” รุ่นที่ 15

วันจันทร์ที่ 5 พฤศจิกายน 2550

“งบการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน” รุ่นที่ 14

วันพฤหัสบดี-ศุกร์ที่ 8-9 พฤศจิกายน 2550

“มนุษย์สัมพันธ์และจิตวิทยาในการทำงาน” รุ่นที่ 123

วันอังคาร-พุธที่ 20-21 พฤศจิกายน 2550

“การพัฒนาองค์กรด้วยกระบวนการ CQI” รุ่นที่ 3

วันพุธ-ศุกร์ที่ 28-30 พฤศจิกายน 2550

“เทคนิคการสร้างระบบข้อมูลและการเขียนข้อมูลเพื่อนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ” รุ่นที่ 6

วันพุธ-ศุกร์ที่ 12-14 ธันวาคม 2550

“การพัฒนาบุคลิกภาพและศิลปะการพูดในที่ชุมชน” รุ่นที่ 39

วันพฤหัสบดี-ศุกร์ที่ 20-21 ธันวาคม 2550

*** ผู้สนใจติดต่อสอบถามรายละเอียดหรือสมัครได้ที่ 02-2264396, 02-6133820-5 ต่อ 100 ***

สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เลขที่ 2 อาคารอเนกประสงค์ 1 ชั้น 5 ถนนพระจันทร์

เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทร. 02-2264396, 02-6133823 โทรสาร 02-2257517, 02-2264395

<http://www.icess.tu.ac.th>

ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กำพล รุจิวิชัย, รศ.ชุมพวงค์ อมาตยกุล บรรณาธิการ : ผศ.ดร.ชญ์ ผลประไพ
กองบรรณาธิการ : นายวัลลภ วิชชุเดชา, นางสาวชญานันท์ สัจจรวงษ์พนา